

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 648/2023
19.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Милан Дабетић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, чији је заступник Државно правобранилаштво, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1757/22 од 19.07.2022. године, у седници одржаној 19.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1757/22 од 19.07.2022. године, у ставу другом, трећем и четвртном изреке, тако што се одбија жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 88/20 од 27.05.2021. године за износе досуђене разлике плате и доприноса за социјално осигурање, као и одлука о трошковима поступка, а одбија се захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиљи на име трошкова ревизијског поступка исплати износ од 33.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема отправка ове пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 88/20 од 27.05.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности тог суда. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и тужена обавезана да јој на име накнаде штете због мање исплаћене плате за период од 01.12.2016. године до 01.12.2019. године исплати појединачне месечне износе са припадајућом законском затезном каматом, ближе одређене у том ставу изреке. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да у корист тужиље Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Београд, уплати доприносе за ПИО за утужени период, на основице из става другог изреке по тарифи важећој на дан исплате у фонду. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име трошкова парничног поступка

исплати износ од 258.760,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1757/22 од 19.07.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужене и првостепена пресуда потврђена у ставу првом, делу става другог и трећег изреке, којим је тужена обавезана да тужиљи на име накнаде штете због мање исплаћене зараде за период од 01.12.2016. године до 31.05.2018. године и за период од 01.07.2018. године до 31.12.2018. године, исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом, како је одређено у том ставу изреке, као и да на те износе за наведени период у корист тужиље Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Београд, уплати доприносе за ПИО по тарифи важећој на дан исплате у фонду. Ставом другим изреке, првостепена пресуда је преиначена у преосталом делу става другог и трећег изреке, тако што је одбијен тужбени захтев преко износа досуђених ставом првим изреке другостепене пресуде, а до тражених износа из става другог изреке првостепене пресуде са законском затезном каматом и захтев да на те износе уплати доприносе за ПИО по тарифи важећој на дан исплате у фонду. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка из става четвртог изреке првостепене пресуде тако што је тужена обавезана да тужиљи на име трошкова поступка исплати износ од 116.400,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате, док је одбијен захтев тужиље за накнаду трошкова преко досуђеног до траженог износа од 258.760,00 динара. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужиља да туженој на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 33.000,00 динара. Ставом петим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" број 72/11...18/20), Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиље основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била у радном односу код тужене у одсеку за сузбијање привредног криминалитета у Одељењу криминалистичке полиције, Полицијска управа за Град Решењем тужене .. број ..-2009 од 12.02.2009. године, тужиља је премештен на радно место послови сузбијања прања новца у Одељењу за сузбијање организованог финансијског криминала у Служби за борбу против организованог криминала, Управа криминалистичке полиције и стекла је звање самостални полицијски инспектор. У току рада тужиља је више пута напредовала и то 2012. године у звање главни полицијски инспектор, а 2018. године јој је решењем тужене одређен чин мајора полиције. Налазом и мишљењем судског вештака економско-финансијске струке од 18.01.2021. године, утврђени су износи исплаћених плата тужиљи за утужени период и вредности припадајуће разлике плате без минулог

рада у складу са чланом 2. став 1. Уредбе о платама лица које обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала. Основна нето плата тужиље за фебруар 2009. године, односно последњег месеца у којем је тужила обављала послове код тужене пре распоређивања у Службу за борбу против организованог криминала, износила је 43.209,58 динара. У утуженом периоду тужена није вршила исплату плате тужиљи у складу са чланом 2. наведене Уредбе, у вредностима које су утврђене налазом и мишљењем судског вештака економско-финансијске струке, у појединачним износима и са датумима доспелости ближе означеним у табеларном прегледу, који је саставни део тог налаза.

Имајући у виду тако утврђено чињенично стање, првостепени суд је закључио да тужила услед неправилног рада органа тужене има право на накнаду штете у смислу одредби члана 154. став 1. и 172. Закона о облигационим односима, у вредностима и са каматом ближе означеним у ставу првом изреке те пресуде, уз уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на тако досуђене износе, на начин ближе описан у ставу другом изреке пресуде.

Другостепени суд је делимично преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиље преко износа досуђених ставом првим изреке те пресуде, а до тражених износа из става другог изреке првостепене пресуде. Према закључку другостепеног суда првостепени суд је погрешно прихватио налаз и мишљење вештака економско-финансијске струке, по коме је извршен обрачун двоструког износа зараде у односу на ону која би тужиљи била исплаћена за сваки месец спорног периода да је остала на ранијем радном месту, пре момента премештаја у Службу за борбу против организованог криминала. Како је тужила у моменту преласка на радном месту у наведеној служби остваривала зараду у износу од 43.209,58 динара, то је двоструки износ зараде тужиље износио 86.419,16 динара, према вредности двоструког увећања основне плате тужиље са претходног радног места и вредностима исплаћених нето плата тужиље за утужени период, због чега постоји позитивна разлика плате коју тужила основано потражује за период од 01.12.2016. године до 01.05.2018. године и од 01.07.2018. године до 31.12.2019. године, те је другостепени суд потврдио првостепену пресуду у делу става другог и трећег изреке за овако утврђени износ главног дуга, припадајуће камате и доприносе за пензијско и инвалидско осигурање. За преостало утужено, другостепени суд је става да не постоји позитивна разлика за исплату преко износа досуђених ставом првим изреке другостепене пресуде, а све у складу са чланом 18. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела и члана 2. став 1. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, због чега није остварен правни основ исплате садржан у тим одредбама, како за износ главног дуга тако и у погледу одлуке о камати и уплати доприноса за пензијско и инвалидско осигурање.

Врховни касациони суд је оценио да се основано ревизијом тужиље указује да је другостепена пресуда у преиначујућем делу донета уз погрешну примену материјалног права.

Чланом 104. став 1. Закона о раду ("Сл. гласник РС" број 24/2005...32/2013), прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

Одредбом члана 2. став 1. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, прописано је да плата старешине службе и заменика старешине службе и овлашћеног службеног лица у служби, руководиоца и заменика руководиоца посебне притворске јединице и запосленог на пословима обезбеђења у пословима обезбеђења у посебној притворској јединици обрачунава се и исплаћује у двоструком износу плате коју су остваривали на пословима са којих су ступили на рад у организационе јединице из члана 1. ове уредбе.

Чланом 3. став 2. исте Уредбе, прописано је да запослени у служби који нема својство овлашћеног службеног лица има право на плату у двоструком износу плате која се обрачунава и исплаћује запосленом на одговарајућем радном месту у седишту Министарства унутрашњих послова.

Ставом 5. наведеног члана Уредбе, предвиђено је да, приликом обрачунавања двоструког износа плата, не узимају се у обзир додаци на плату утврђени законом.

Следећи наведени нормативни оквир, Врховни касациони суд је становишта да се поменутом Уредбом установљава право тужиљи, као лицу запосленом у Служби за борбу против организованог криминала, на исплату двоструког износа зараде коју би у спорном периоду, у односу на висину основне плате коју би примала на месечном нивоу на радном месту на којем је била претходно радно ангажована до момента премештаја у поменуту службу. То подразумева да свако увећање основне месечне плате на ранијем радном месту последично доводи до увећања двоструког износа његове основне плате код Службе за борбу против организованог криминала.

Услед наведеног, Врховни касациони суд указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право приликом одмеравања двоструког износа месечне основне плате тужиљи, након распоређивања на радном месту у Служби за борбу против организованог криминала. Ово из разлога што је другостепени суд као мерило за обрачун двоструког износа основне плате у читавом спорном периоду прихватио само онај износ који је тужиљи исплаћен у месецу који је претходио распоређивању на радно место у Служби за борбу против организованог криминала, при чему нису узете у обзир промене у висини основне плате које су уследиле у поменутом спорном периоду обрачуна, како је то правилно учинио првостепени суд.

У том смислу, у складу са правилним закључком првостепеног суда, тужиљи припада право на накнаду штете због мање исплаћене зараде за период од 01.12.2016. године до 01.12.2019. године са досуђеном затезном каматом, у свему према опредељеном тужбеном захтеву у складу са налазом и мишљењем вештака економско-финансијске струке.

У контексту наведеног, како је одлука првостепеног суда у погледу основаности тужбеног захтева ревидента заснована на правилној примени материјалног права, основани су и наводи ревидента у погледу његовог права на накнаду трошкова

парничног поступка, досуђених управо у складу са одлуком првостепеног суда, на основу члана 153, 154. и 163 став 1. до 4. Закона о парничном поступку.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом процесних овлашћења из члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, преиначио другостепену пресуду у ставу другом и трећем изреке, тако што је одбио жалбу тужене и потврдио првостепену пресуду за износе досуђене разлике плате, као и у делу који се односи на одлуку о трошковима првостепеног поступка.

Како је тужиља успела у поступку по ревизији, на основу члана 165. став 2. у вези чланова 163. став 2, 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП, припадају јој трошкови ревизијског поступка, због чега је одлучено као у ставу другом изреке. Висина накнаде ових трошкова одмерена је према опредељеном захтеву. Тужиљи припада на име састава ревизије износ од 33.000,00 динара, према АТ важећој у време предузимања ове парничне радње.

Како састав одговора на ревизију није трошак који је неопходан за вођење парничног поступка, то је одбијен захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка, о чему је одлучено у ставу трећем изреке пресуде, у складу са чланом 165. ЗПП.

**Председник већа - судија
Јелица Бојанић Керкез с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**